

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 475. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356532368.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

«De er det eneste Menneske i Tyskland, om hvem jeg siger, at han skriver guddommeligt, saa ofte han vil, og af al Frækhed i vore Dage er der ingen, der forbavser og opbringer mig mere end den at ville maale sig med Dem ... Deres System er et sluttet Hele. At ville angribe det fra nogensomhelst Side vilde være frugtesløst. Man kan kun være helt i det eller helt udenfor det. Kan De bevise os, gjøre os begribeligt, at al sund Videnskab, Indsigt i Natur, Lovgivning og Samfundsforfatning ja endog Historie (som De etsteds paastaar) er Værk af en guddommelig Aabenbaring og kun kan udgaa fra en saadan, saa har De (hvad mig angaar idetmindste) vundet Spil; saalænge dette ikke lykkes Dem, staar vi fjernt, beundrer Dem, elsker Dem ogsaa - men er ved en uoverstigelig Kløft skilte fra Dem.» Man maa vide, at Adam Müller endog af den hellige Trefoldighed beviste, at ethvert paa et enkelt Princip hvilende nationaløkonomisk System maatte være falsk. Han godtgør saaledes Nødvendigheden af *die Dreifelderwirthschaft*. Nu, da Grækenland rejser sig, ytrer Gentz, at Legitimitetsprincippet, som opstaaet i Tiden, ogsaa maa tillempes efter Tiden, og udbryder i disse mærkværdige Ord: «Jeg har stedse været mig bevidst, at trods mine Fuldmagtsgiveres Majestæt og trods de enkelte Sejre, vi tilfægtede os, vilde Tidsaanden dog tilsidst blive mægtigere end vi. Jeg har vidst, at Pressen, hvormeget jeg end foragter dens Udskejelser, vilde hævde sin frygtelige Overlegenhed over al vor Visdom, og at Diplomaternes Kunst saa lidt som Vold vilde kunne holde Verdenshjulet tilbage.»